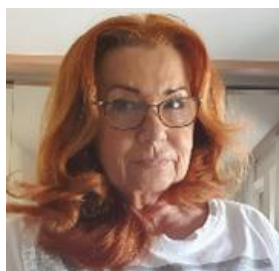

Előszó

A Hidrológiai Közlöny 105. évfolyamának negyedik számának (2025/4) a főkuszába újra a legfontosabb szakmai kihívásaink kerültek! A „sok víz-kevés vízromló vízminőség” dilemma egész évben végig kíséri szakmai életünket.

A klímaváltozás, amelynek hatásai elsősorban a hidrológiai ciklust érintik, új próbatétel elé állítja a magyar hidrológiai és meteorológiai szolgálatokat. Szöllősi-Nagy András: *Esszé a 21. századi hidrológiáról: eredmények, kihívások, lehetőségek* című közleményében áttekinti a vízgazdálkodás jelenlegi főbb globális kihívásait, a hazai helyzetet, a főbb eredményeket, valamint az emergens feladatokat és a lehetséges megoldások körvonalait.

Nyiri Gábor és Szűcs Péter: *Parti szűrésű rendszerek kezdeti értékelésének módszerei* című dolgozatukban a parti szűrésű rendszerekkel kapcsolatos főbb korábbi eredményeket, valamint ezen rendszerek kezdeti értékelésében nagy segítséget nyújtó eszközöket mutatnak be.

A villámárvizek kezelése napjaink egyik legsürgetőbb vízgazdálkodási kihívásai közé tartozik, különösen a kisvízgyűjtők területein, ahol a rövid ideig tartó, de intenzív csapadékesemények aránytalanul nagy károkat okozhatnak. A hazai vízepítési gyakorlat a hidrológiai modellek és empirikus módszerek széles eszköztárát alkalmazza, ugyanakkor a pontosabb előrejelzésekhez elengedhetetlen a villámárvíz-érzékeny területek térképezése, az érintett vízgyűjtők értékelése és a várható vízhozamok becslése. Dobai András, Bíró Tibor, Deák Tamás és Dobos Endre: *Talajfelszíni és digitális téradatokkal bővített lefolyásmodell összehasonlítása hagyományos lefolyásmodellekkel* című közleménye a Cseres-völgy vízgyűjtőjét mutatja be, vizsgálva a várható vízhozamokat és a térinformatikai és távérzékelési adatokra épülő lefolyásmodell tesztelését

Magyar Hidrológiai Társaság vezetése úgy döntött, hogy a „Víz a Tájba Program” szakmai kérdéseiről vitákat szervez, fórumot teremt a nézetek ütköztetésére, elemezve a klímahatások elleni fellépés esélyeit, a siker lehetőségeit és feltételeit. A szakmai dialógus nyitó eseményként a Magyar Hidrológiai Társaság az OVF Vízügyi Tudományos Tanács támogatásával 2025. november 6-án a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Dísztermében „VÍZ A TÁJBAN – KLÍMAADAPTÁCIÓ KONFLIKTUSOKKAL” címmel konferenciát rendezett, melyen a vízügyi szakma képviselői mellett megszólaltak a tudósok, a döntéshozók és az újságírók is.

A Hidrológia Közlöny „VÍZ A TÁJBAN – KLÍMAADAPTÁCIÓ KONFLIKTUSOKKAL” című, „Víz a Tájba Program”-nak dedikált FÓRUM rovatában folyamatosan nyomon követi a projekt fejlődését. Örömmel tárjuk szélesre a

FÓRUM rovat kapuit az építő szakmai viták előtt, teret adva a korrekt információcserének, így támogatva a „Víz a Tájban” program sikerre juttatását.

A TÖRTÉNELMI PILLANATKÉP rovatunk *Albert Gábor: Faludi Gábor és a bajai Türr István-kutatás első szakasza* című közleményének időszerűségét a Türr István emlékévé adja: az egykori szabadságharcos ugyanis 200 éve, 1825. augusztus 11-én született Baja városában.

Szintén A TÖRTÉNELMI PILLANATKÉP rovat ad helyet *Szabó Balázs: A budai Vár Fortuna utca 21. számú épület barlangpincéjének vízgyűjtő medencéje, kútja és az ott lévő fa vízcső* tanulmányának, mely segítségével a budai Várban a Fortuna utca 21. számú épületétől bejárhatjuk egész Európa vízcső kezelési gyakorlatát.

Az ESEMÉNYEK rovatban számolunk be a Debreceni Egyetem és a Víz tudományi és Víz biztonsági Nemzeti Labor szervezésében, a Víz Világnapja alkalmából 2025. március 24-én megtartott szakmai kerekasztal-konferenciáról, *Tamás János, Nagy Attila és Kiss Nikolett Éva: Víz Világnapja 2025 – Integrált Települési Vízgazdálkodás kihívásai Debrecenben* című közlemény segítségével.

Ugyancsak az ESEMÉNY rovat ad helyet *A negyedik Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv elkészítése projekt nyitó esemény* bemutatásának. A projekt nagy feladat elé állítja a tervezőket, hisz talán még soha nem szembesültünk ilyen sürgető vízgazdálkodási kihívásokkal.

A KÖSZÖNTŐ rovatunkban tisztelettel emelünk kalapot *Szilágyi József* a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Építőmérnöki Kar, Vízépítési és Vízgazdálkodási Tanszékének egyetemi tanára előtt, akit az MTA levelező tagjává választották.

Nehéz elfogadni, ha olyan embertől, barátától, tudóstól kell elbúcsúznunk, akinek kimagasló tudása, probléma megoldó képessége, kivételes egyénisége beragyogja a vizes szakmát. A NEKROLÓG rovatunkban tisztelettel búcsúzunk Somlyódy Lászlótól a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Vízi Közmű és Környezetmérnöki Tanszékének Széchenyi-díjas professzor emeritusától, az MTA rendes tagjától, sokunk barátjától.

Köszönetemet fejezem ki a szerzőknek, a bírálóknak és a szerkesztőbizottságnak, hogy munkájukkal segítették a kötet megjelenését.

A Hidrológiai Közlöny 2025-ben külön kötetben jelentette meg második angol nyelvű számát. A 2026-ban kiadásra kerülő harmadik angol kötetünkhöz is várjuk a magyar nyelvű dolgozatokhoz hasonlóan magas tudományos színvonalú angol nyelvű közleményeket! Az angol nyelvű kéziratokra vonatkozó közlési útmutató letölthető: <https://tinyurl.com/5c32k7br>. Good luck!

Major Veronika
a Hidrológiai Közlöny főszerkesztője